

Grunnlovseminar Gamle Festsal 16. mai kl. 10–16

Ved Grunnlovens 200 års jubileum i 2014 var Grunnloven gjennom den største reformen siden vedtakelsen 17. mai 1814. I løpet av mai-dagene 2014 fikk Grunnloven et oppgradert kapittel om menneskerettigheter, og en ny og moderne språkdrakt med egen nynorsk-versjon. Tro det eller ei, men fem år er gått siden reformen! Vi tar et blikk tilbake på reformarbeidet og på hva som har skjedd i de fem årene som er gått etter 200 års jubileet. Velkommen til Gamle Festsal!

Del I: 1814–2014

Åpning

Velkommen v/Jette Christensen, Anine Kierulf, Adele Matheson Mestad og Benedikte M. Høgberg

Keynote speaker: Erik Møse

Sesjon 1: Menneskerettighetsutvalgets arbeid

Panel: Carl I. Hagen, Janne Haaland Matlary, Jan Helgesen, Benedikte M. Høgberg

Intervjuer: Anine Kierulf

Sesjon 2: Debatt og politisk prosess frem mot jubileet

Innleder: Hans Petter Graver

Innleder: Ola Mestad

Innleder: Jette Christensen

Ordstyrer: Anine Kierulf

Tanker før lunsj:

Innleder: Gentian Zyberi

Lunsj kl. 12–13 i Frokostkjelleren i Universitetets hage

Del II: 2014–2019

Sesjon 3: Rettighetene, begrensningsspørsmål og prøving for domstolene

Innleder: Adele Matheson Mestad

Innleder: Anine Kierulf

Ordstyrer: Anders Løvlie

Sesjon 4: Praktiske erfaringer med dagens rettigheter

Panel: Fredrik Sejersted, Hanne Bjurstrøm, Inga Bejer Engh og Knut Erik Sæther

Ordstyrer: Sofie Høgestøl

Sesjon 5: Behov for flere endringer i Grunnloven?

Innleder: Christoffer C. Eriksen

Innleder: Gro Nystuen

Innleder: Benedikte M. Høgberg

Avslutning

Jette Christensen, Adele Matheson Mestad, Anine Kierulf og Benedikte M. Høgberg

Arrangører: Forskergruppen for Konstitusjon og Rettigheter ved Det juridiske fakultet og Norges institusjon for menneskerettigheter.

Våre bidragsytere er:

Erik Møse er dommer i Høyesterett. Han er jurist og har tidligere vært dommer i Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) og dommer/president for FNs straffedomstol i Rwanda.

Jette Christensen er stortingsrepresentant med sete i utenriks- og forsvarskomiteen. Hun har studert statsvitenskap og har tidligere sittet i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Hun var saksordfører for komiteens innstilling til Stortinget om de nye rettighetene i Grunnloven 2014.

Carl I. Hagen er vararepresentant til Stortinget og medlem av Oslo bystyre. Han var i en årekke formann for Fremskrittspartiet med fast plass på Stortinget fra 1981 til 2009. Han har vært visepresident i Stortinget og har initiert flere grunnlovsendringer. Hagen var medlem av Menneskerettighetsutvalget.

Janne Haaland Matlary er professor ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Oslo og professor II ved Forsvarets Høgskole. Hun er statsviter med doktorgrad i internasjonal politikk og tidligere statssekretær i Utenriksdepartementet. Matlary var medlem av Menneskerettighetsutvalget.

Jan Helgesen er emeriti ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han er jurist og Norges representant til Veneziakommisjonen (Europarådets grunnlovscommisjon). Helgesen var medlem av Menneskerettighetsutvalget og mottok i 2017 Juristforbundets rettssikkerhetspris. Han er også styremedlem i NIM.

Hans Petter Graver er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han er jurist med doktorgrad i den juristskapte virkelighet. Han er tidligere dekan ved fakultetet og har vært advokat hos Regeringsadvokaten. Han har ledet en rekke lovutvalg og uavhengige granskningskommisjoner. Graver ledet arbeidet med språkreformen i Grunnloven 2014.

Ola Mestad er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han er jurist med doktorgrad om force majeure og har tidligere jobbet som privatpraktiserende advokat. Mestad har ledet Etikkrådet til Statens pensjonsfond utland og er redaktør av den kommende Historisk Kommentarutgave til Grunnloven.

Gentian Zyberi er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han er jurist med doktorgrad i internasjonal rett fra Utrecht og leder for Senter for Menneskerettigheter. Zyberi er medlem av FNs menneskerettighetskomité.

Anders Løvlie er førsteamanuensis ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han er jurist med doktorgrad i fastlegging av fakta for domstolene og har tidligere jobbet som forsvarsadvokat og musiker. Løvlie ledet sekretariatet for Straffeprosesslovutvalget.

Fredrik Sejersted er regeringsadvokat. Han er jurist med doktorgrad i Stortingets kontroll med regjeringen. Han har tidligere vært professor og leder for Senter for Europarett ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Sejersted var medlem av Frøiland-utvalget om Stortingets kontrollfunksjon.

Hanne Bjurstrøm er likestillings- og diskrimineringsombud. Hun er jurist og tidligere statsråd. Hun har vært advokat hos Regjeringsadvokaten og i privat praksis. Bjurstrøm har vært Norges forhandlingsleder i klimaforhandlingene.

Inga Bejer Engh er barneombud. Hun er jurist og har jobbet som politiadvokat i Asker og Bærum politidistrikt og som dommerfullmektig Drammen tingrett og Oslo tingrett. I tillegg har hun tolv år bak seg som statsadvokat i Oslo statsadvokatembeiter.

Knut Erik Sæther er assisterende riksadvokat. Han er jurist og har tidligere jobbet i Lovavdelingen og hos Kommuneadvokaten i Oslo. Sæther ledet arbeidet med straffeloven 2005.

Sofie Høgestøl er lektor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Hun er jurist med doktorgrad i internasjonale straffedomstoler. Høgestøl er varamedlem til Nobelkomiteen.

Christoffer Conrad Eriksen er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han er jurist og filosof med doktorgrad om EU-rettens begrensninger for forvaltningens skjønnsutøvelse og har tidligere jobbet som privatpraktiserende advokat. Eriksen var medlem av Libya-utvalget.

Gro Nystuen er seniorrådgiver ved Norges institusjon for menneskerettigheter. Hun er jurist med doktorgrad i internasjonale menneskerettigheter i konflikter og fredsavtaler. Hun er tidligere førsteamannensis ved Senter for Menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo. Nystuen ledet Holgersen-utvalget og har tidligere ledet Oljefondets Etikkomité.

Adele Matheson Mestad er konstituert direktør ved Norges institusjon for menneskerettigheter. Hun er jurist og har tidligere jobbet som advokat hos Regeringsadvokaten. Mestad er oppnevnt mekler hos Riksmekleren og har tidligere også jobbet i påtaleenheten i straffedomstolen etter folkemordet i Rwanda (ICTR).

Anine Kierulf er fagdirektør ved Norges institusjon for menneskerettigheter. Hun er jurist med doktorgrad om domstolenes prøvingsrett og har tidligere jobbet som privatpraktiserende advokat. Kierulf er tildelt flere priser for sin formidling av ytringsfrihet og menneskerettigheter, herunder Norges forskningsråds formidlingspris.

Benedikte Molsumyr Høgberg er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Hun er jurist med doktorgrad i tilbakevirkende lover og har tidligere jobbet som privatpraktiserende advokat. Høgberg var fagsekretær for Menneskerettighetsutvalget.